

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest numero 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18392.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50 - ESTRANGER, 2,50 pessetes

Stresemann i l'artrisme

Ja hem quedat en què Stresemann era un bon alemany, un bon europeu i un bon republicà. Insistir santament sobre el particular fóra donar la llaua al pacient lector.

Pleguem, doncs, perquè no tingueu que fugir esverats.

Jo vui esbargir-me avui examinant un altre aspecte de la personalitat de l'eminent polític germànic, del qual ningú ens ha parlat encara; vui dir de la seva pressió arterial, de la malaltia que l'ha dut a la tomba.

I no cregueu que això és una broma i que ço que vaig a exposar no té importància. Jutgeu.

Stresemann era tan gran pacifista com gran artrític. Va guanyar la batalla de la pau, però ha perdut la de la salut, la de la vida.

Mal negoci és el que ha fet. Mal negoci per a ell i per a nosaltres, fins des del punt de mira espiritual.

L'artrisme és, avui, un enemic de la humanitat, un flagell més temible que la guerra.

L'artrisme és el mal del nostre temps.

D'artrisme i arterioesclerosi està malalta Europa, ho està la democràcia, ho està Ginebra, n'està morint tot el món.

D'artrisme, paràlisi i feridura i hemiplexia pateix Catalunya, i d'això mateix i per aquesta causa es troba Alemanya en greu estat.

La darrera guerra no va ésser originada més que per una explosió, per un atac morbós d'aquest gènere.

El militarisme, l'imperialisme, el capitalisme, el colonisme, són fenòmens o epifenòmens artrítics.

L'artrisme és conseqüència d'una plèthora, d'una sobrealimentació, d'un excés de vida, d'ambició, d'àcid úric; d'una fam insaciable d'ésser, d'existir.

L'artrisme és tentacular, abassegador. Els artrítics són els amos de la terra, dels diners, del poder arreu.

Mengem massa, ingerim pudines a dojo i després ens queixem de reuma, de gota, de mal de pedra.

Som uns golafres, uns farts. Ens atipem com uns lladres. "Noster Deus venter est". No mengem per a viure, ans vivim per a "jalar".

I la taula ens mata. Morim per on més havem pecat.

Pensem que menjant se'ns passarà la gana. I el que fa és augmentar-se'ns.

L'artrisme és mal de rics, de burgesos, de republicans moderns.

Les dictadures han vingut a fer-nos dejunar als liberals, a curar-nos l'artrisme.

Alemanya bevia massa cervesa i menjava massa porc, i per això va perdre la guerra.

A Anglaterra i a Catalunya també les està corcant l'artrisme.

Però no tinc avui més temps per seguir. Parlarem de tot això un altre dia. Hi ha molta roba per tallar encara.

El pobre Stresemann ha mort de gros als cinquanta anys. Pitjor fóra que hagués mort tísic com un intel·lectual qualsevol. Però al poder els polítics s'engreixen com uns porquets. Es bon ofici el de manar, administrar i governar els altres.

Stresemann, en realitat, no ha mort. S'ha suïcidat.

ANGEL SAMBLANCAT

Ignasi Iglésies

No us heu adonat que aquests noms tenen alguna cosa ja de monument? Dues I I llatines, com ell, diríem dues columnes d'un edifici ideal, inicien el seu nom i el seu cognom. Després dues g g segueixen aquestes dues columnes: dues g g que poden ésser, per llur forma, una colla de coses, segons la fantasia de qui les contempli: a mi em semblen, ara, dues vèrtebres de pedra d'un rosetó d'un temple o d'un palau gòtic. A més a més, aquest nom i cognom contenen tres s s s, com si diguéssim tres afirmacions inicials, o tres vèrtebres més, retorçades, d'aquell palau gòtic o d'aquell temple que havem imaginat suara; àdhuc, per bé que minúscula, hi ha encara una altra i, llatina, com les majúscules, que, unida a les tres esses i per aquestes precedides, componen i determinen ensem tres afirmacions o una de ben rotunda, responent a una fe confessada dins d'aquest temple que dèiem més ençà. I si no volem construir amb les tres sss i les tres iii tres afirmacions, cercant, cercant, trobarem una altra i, que, unida a les tres, en faran quatre de majúscules amb una mica més d'imagi-

nació i un xic de tinta: I I I I: quatre columnes que poden ésser les quatre que calen per a sostenir les quatre parets mestres d'aquell edifici ideal que dèiem en començar. Després, amb les lletres restants, podem construir un nom femení ben simpàtic: elena: hi manca, per a fer-lo més àticament evocador, una hac majúscula: la podem construir, però, sense sortir del nostre palau: prenem la primera i la darrera columnes, i, amb la que fa tres, confegim la lletra, per mi, més elegant de l'alfabet: l'H, que també té quelcom de monument, o de portalada i rosetó alhora de palau o de temple, aquest, però, grec. I no dic més, perquè no acabaria mai més; i això que quan he començat no sabia per on fer-ho. Això vol dir que hi ha noms que només en contemplar-los ja donen tema i motiu per a pensar i per a fer coses: un d'aquests és el d'Ignasi Iglésies, home al qual jo he conegut, de ben jove, a la impremta de "L'Avenç", a la Ronda de la Universitat, núm. 20, essent jo aprenent de caixista i ell essent ja un mestre de vers, de prosa i d'humanisme, i al qual jo ja admirava i mirava i remirava, com si hi presentís — i no m'errava: l'ànima, l'esperit no s'erra mai — ja l'home gran, el gran home de la terra meva que havia d'esdevenir, i que avui tots honorem amb el record, i amb l'enyorança, i... prou perquè ja em renyen perquè ja és massa llarg aquest article que no sabia com començar-lo.

Eduard LOPEZ-NERIN.

Contemplant la "Diada del Llibre"

A pesar de les estadístiques de «La Veu», el nostre esperit triomfa entre el poble.

Cambó fa noves declaracions

En Cambó ha fet noves declaracions. Ara ja podem estar tranquils. Com a bon deixeble d'Antoni Maura, d'ell ha copiat la manera de parlar sense que se l'entengui —oh, companys i amics de Pau Valery!—; ha tornat a parlar sense que se l'entengui.

Sembla que ha dit que allò de "Monarquia? República? Catalunya!" no és aplicable al moment actual, donat que les variacions sintètiques dels moviments populars acomiaden les relacions que poden derivar-se d'un permanent contacte amb les fatalitats històriques reals i manifestes...

Això és ben clar. Potser sí que Rovira i Virgili tindrà el valor de desfer-ho.

LLIÇÓ POLÍTICA

Arnald Mussolini, el director d' "Il Popolo d'Italia" i germà del "Duce", es veu que no es fa il·lusions dels resultats de la dictadura feixista.

Amb una claretat a què no ens tenen acostumats els homuncles que per ací defensen el feixisme, diu el germanet de Mussolini: "No ens fem la il·lusió de vèncer l'antifeixisme de l'estament obrer."

"Les masses treballadores segueixen afectades de teories i prejudicis que només amb algunes dotzenes d'anys serien extirpades. I creiem que si el feixisme subvertís les riqueses a favor seu, aquestes masses n'acceptarien el miracle, mes no el feixisme."

La lliçó, com podeu veure, no pot ésser més profitosa. El poble, la classe obrera italiana, no accepta el feixisme. Te "idees", "teories", "prejudicis" que no poden ésser extirpats.

Si mentalment establím una correlació entre ço publicat per "Il Popolo d'Italia" i les altres dictadures europees, veurem que, per bé que no ho confessem amb tanta franquesa, en el fons, pensen igual. I això vol dir que, contra la voluntat dels pobles, no hi ha manera de fer-los feliços.

El pas de la dictadura feixista per Itàlia, com el de la de Primo de Rivera per Espanya, la del general Carmona a Portugal, i el de totes les altres dictadures als altres països, ni responen a estats d'opinió més o menys intensos, com que són el resultat d'un fet de força i no el natural efecte del joc i de la influència alternativa dels sectors polítics diversos, no assoliran altra finalitat que desarticlar la vida organitzada del país respectiu, tal com ella es desenrotllava, per a preparar, això fent-los una bona estona de favor, formes polítiques noves.

Aquest és el resultat màxim que pot donar una dictadura. Per això, doncs, prolongar-la indefinidament, és un dany greu que es fa ella mateixa i un perjudici que causa als interessos o tendències que pretén representar.

Les paraules d'Arnald Mussolini i les notes oficioses que sovint publica el cap del govern espanyol són el símptoma més característic de la malaltia.

L'Escola i el Mestre

A vegades, lassats per la lluita, el pessimisme ens envaeix l'esperit. Aquí i allà veiem alçar-se els predicadors d'una doctrina més humana, veiem els màrtirs de la llibertat empresonats o desterrats, veiem infinitat d'injustícies i misèries, i, en canvi, la majoria dels homes continuen incrèduls i hostils a les idees de germanor, de pau i d'amor.

Jo atribueixo aquesta incomprensió i aquest poc interès a què no sabem orientar prou bé els nostres esforços. Organitzem mítings, campanyes i propaganda, i ens recordem solament dels homes adults, incapaces generalment d'actuar perquè tenen la dona i els fills que els en priven; ja que de fer-ho serien despatxats, i necessiten el pa per la família. Ademés, la gent adulta que poden convèncer les nostres idees és generalment gastada pel treball, quan no està plena de prejudicis o corcada per les baixes passions.

Per això els nostres treballs són quasi sempre estèrils. Per això les nostres paraules i les nostres mans es perden. I és que ens acostem poc als infants. Ens limitem solament a demanar més escoles i a fer campanyes a favor del mestre. I no n'hi ha prou. És veritat que tenim una ale-

gria a cada nova escola que es crea; però no la tenim quasi mai quan enraonem amb el mestre. Jo em faig càrrec que tinguem per la seva figura tota la veneració possible; però d'això a no jutjar l'obra del mestre hi va un abisme. Per això no entenc que nosaltres, que sabem que la majoria dels advocats, dels sacerdots, dels militars, dels artistes... són una colla d'envejosos i d'ignorants, ens fem la il·lusió que quasi tots els mestres són uns homes venerables i bons, que se sacrifiquen contínuament.

La "Diada del Llibre"

El quart any que se celebra la simpàtica festa del llibre ha estat un èxit sense precedents. La diada del llibre ha seguit una trajectòria ascendent, i això ens fa permetre el luxe d'ésser optimistes quant a l'esdevenidor cultural del nostre poble. Cada any ha anat augmentant proporcionalment el nombre d'exemplars venuts, però s'ha de subratllar que el 7 d'octubre de 1929 fou animat d'un entusiasme excepcional i que el llibreters barcelonins varen batre el rècord en la venda de volums de tota mena. Gossem esperar que l'eloqüent desmentiment donat pel públic català a la versió creada a l'entorn de la crisi del llibre no serà una efímera flamarada de cara als avantatges d'un dia de rebaixa del 10 per 100. Confiem, en canvi, que el públic català, convençut del seu deure cívic de cooperar a l'obra magna de l'enaltiment espiritual del nostre país, seguirà llegint tota l'anyada les obres que vinguin a enriquir la ciència i la literatura catalanes.

La "Diada del Llibre" s'ha convertit en una magnífica tradició que els llibreters han cultivat amorosament abellint-la amb llur entusiasme. Hem pogut constatar que com més va, més goig fan les façanes de les llibreries decorades pels nostres artistes en el dia de la festa màxima de la cultura. Aquest any el premi atorgat a la més ben guarinida ha vingut a honorar l'antiquíssima "Llibreria Espanyola" d'Antoni López, pare, el degà dels llibreters barcelonins.

La seva genial i encertadíssima iniciativa d'organitzar una tanda de discursos a favor del llibre i d'instalar davant la Llibreria una tribuna per als oradors, portà a la Rambla del Centre una compacta multitud que no cessà en tot el dia d'aplaudir entusiàsticament els apologistes de la cultura que, de les onze del matí a les nou del vespre, dirigiren la paraula al públic. Després, els compradors, que en llur gran majoria pertanyien a la classe obrera, envaïen la llibreria i no paraven d'adquirir les obres de gran èxit editades per la casa: l'edició catalana del "Quixot", publicada a preu popularíssim, dins la "Col·lecció d'Obres Selectes"; la novella de Lluís Capdevila "Venus i els bàrbars" i "Les Llàgrimes de Sant Llorenç" de Pere Coromines... Això, naturalment, per no esmentar més que les darreríssimes novetats editorials i sempre parlant d'obres d'èxit indiscutible.

La brillantesa d'aquest any ha d'ésser per força un poderós estimulador per als anys successius. Tots tenim el deure ineludible de fer-hi el bo. El suprem interès de la cultura del nostre país així ho reclama i ningú de nosaltres pot tenir el dret de negar-s'hi.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

I no és això; generalment els que avui són mestres (i recordeu sempre que no vull dir tots), ho són com serien funcionaris d'hisenda, de correus o farmacèutics. La carrera de mestre és com qualsevol altra manera de guanyar-se la vida. Del que hi ha menys és desinterès i vocació. I ho afirmo perquè jo mateix he passat per la Normal, perquè tinc companys mestres, perquè he sospesat la seva humanitat, la seva bondat, el seu amor als nens; i tot això no són més, per la majoria, que paraules, paraules i vanitat.

Els nens surten de les seves escoles sabent llegir, escriure, comptar, i poques coses més. Molta gent creu que amb això ja n'hi ha prou. I s'equivoquen. No és llegir paraules el que cal, sinó pensar i comprendre les idees; no és copiar lletres, sinó escriure els propis pensaments; no és orar de memòria sense comprendre el sentiment, ni és multiplicar pessetes i dòlars. En l'escola s'ha de forjar la personalitat del nen, s'ha de donar a la infància els tres ideals de fortitud, de bondat, i, a ésser possible, d'intel·ligència. Fort, per vèncer les malalties, les passions i el pessimisme; bo és a dir, just, conscient i sincer; intel·ligent per trobar més facilitat i més benestar en la vida.

Avui, cap idea moderna, cap teoria social nova arriba a l'escola. Això, diuen els mestres, és pels grans; els petits ja en tenen prou remenant nombres i copiant planes de calligrafia. I ningú els ensenya els ideals humans; ningú els parla de la grandesa i de la bondat de les idees universals, que donen una finalitat al viure. En la imaginació de l'infant que sent comentar els periòdics, anarquia, vol dir assassinats i revolucions. Però en el fons no sabrà mai que amb el nom d'anarquia, de socialisme, com amb el de cristianisme, han sorgit les doctrines més belles, més justes i més bones.

I així surten de l'Escola; sense cap ideal, sense la més petita idea dels problemes que presenta la vida. Per això els absorbeix

la societat amb els vicis i trencacolls que els presenta; per això no abracen les idees justes i santes. Perquè no les coneixen; perquè una vegada fora de l'escola, en la qual, generalment, no hi aprenen res d'humà, no llegeixen altra cosa que un periòdic d'esports i una revista festiva de tant en tant.

A aquest problema no l'hi hem donat mai la importància que té. Si voleu comprendre-la, aneu a les Normals els dies que s'examinen els estudiants lliures. De cada deu opositors, sis són frares; de cada deu opositores, vuit són monges. Imagineu-vos la nova generació.

Quasi tots els nostres mítings, quasi totes les nostres paraules són inútils. És a l'Escola que hem d'acostar-nos. És als nens que hem d'explicar la realitat de la vida i la grandesa dels ideals. O sinó, el nostre treball serà llarg i potser inútil, ja que les joventuts que pujaran i que nosaltres voldrem convèncer, portaran la intel·ligència truncada des de l'Escola.

Llavors direm que la joventut només pensa en l'esport i en els vicis. I els que més culpa tindran de la seva ignorància serem potser nosaltres, que no haurem sabut acostar-nos als nens per oferir-los la veritat.

Qui sap si el segle vinent jutjarà amb menyspreu la nostra actuació, titllant de xafarderies les nostres paraules que s'hauran esfumat tot volent convèncer els homes adults i han deixat els camps immensos i verges de la infància a altres mans menys escrupoloses.

E. A.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

LA DIADA DEL LLIBRE A SANT FELIU DE LLOBREGAT

Conferència de Samblancat

Diumenge al matí, hom celebrà amb solemnitat extraordinària, a Sant Feliu de Llobregat, la Diada del Llibre.

L'agrupació "Amics de l'Art i de les Lletres", que havia organitzat els actes de la festa amb gran encert, obtingué un èxit merescudíssim.

A les onze donà una conferència sobre el llibre el nostre company Angel Samblancat. L'immens local del Cine Ibèria s'omplí de públic de gom a gom. El conferenciant va ésser molt aplaudit i felicitat.

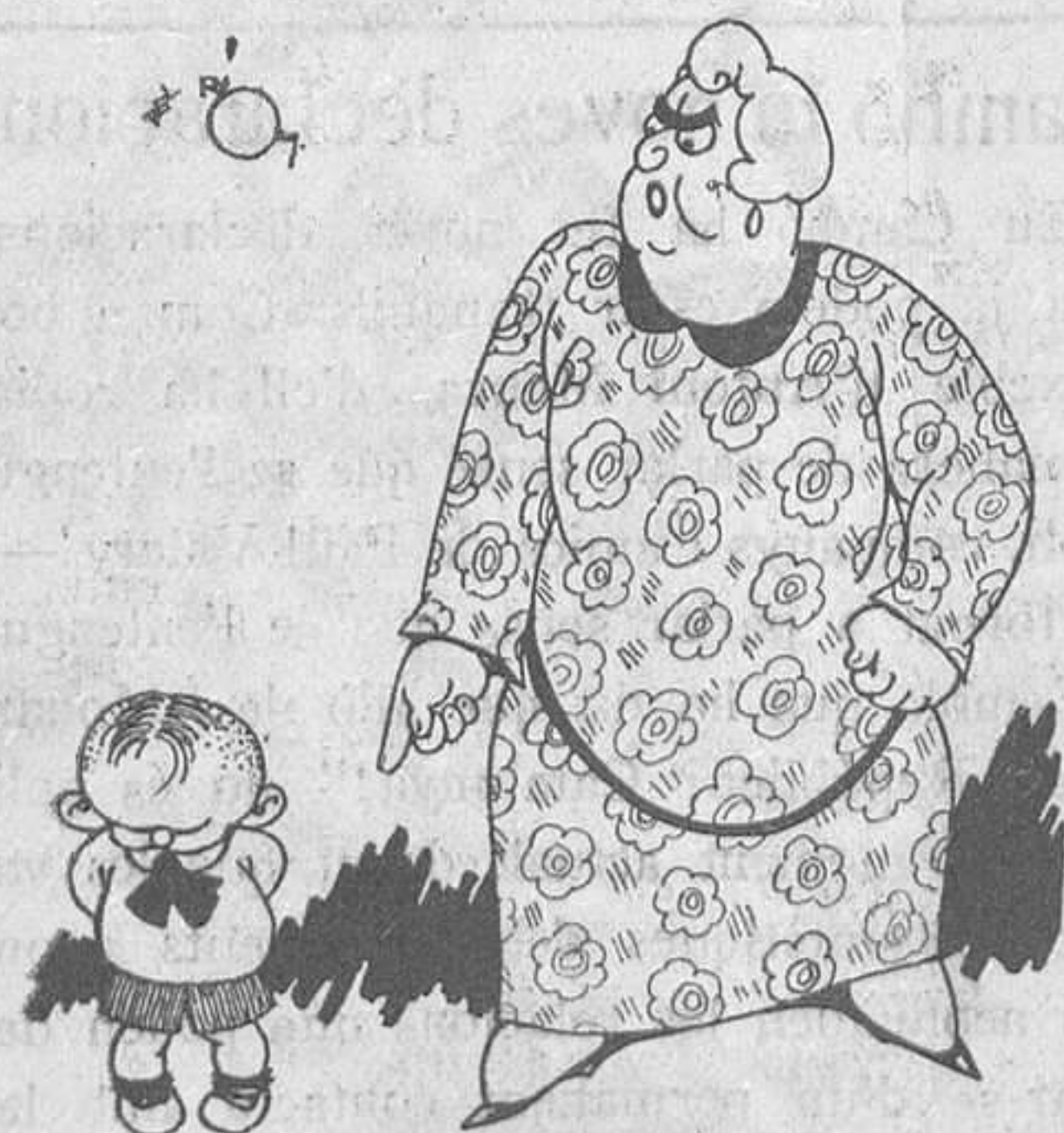
A les portes de la sala s'havia establert una llarga parada de llibres, que fou buidada pels compradors en pocs moments.

Després del parlament d'En Samblancat, que durà prop d'hora i mitja, hom realitzà un repartiment de llibres als nens de les Escoles públiques i privades.

Als actes en honor del llibre s'hi adherí tot Sant Feliu, fins les autoritats.

—Es pot saber d'on vens?
—D'una conferència.
—I ara és hora d'arribar?
—Es que el conferenciant era... tartamut...

—Si ets bo, aniràs al cel; si ets dolent, a l'infern.
—I per anar al circ, què haig d'ésser?

La columna de l'esquerra

MARCELÍ DOMINGO

QUAN un home arriba a realitzar la tasca de Marcellí Domingo, es pot donar per ben satisfet. En Domingo es barreja perfectament l'home d'acció i el teòric. Tota la seva obra de llibres és una obra de teorització, de captació, de proselitisme. Aneu llegint els seus llibres, catalans o castellans, i veureu que en ells hi ha tota la força de l'home que no vol ésser útil al moment polític, sinó a la història de les idees democràtiques del país; viviu la seva existència de periodista polític i de polític parlamentari; de "leader" popular i d'organitzador, i trobareu l'acció i l'eficàcia precisa per redreçar una massa, donar-li empena i fer-la productiva i important.

El periodista polític és apassionat. Les seves campanyes fan foc i aixequen una emoció popular, col·lectiva. No cal dir que fou Marcellí Domingo i ningú més que Marcellí Domingo qui aixecà el país en l'emoció de l'any 1917.

Com a periodista polític, actualment, Marcellí Domingo és un dels primers d'Espanya.

El polític parlamentari ha estat un dels més escoltats. Orador infatigable, d'un estil tallat i concret, ha donat al seu parlar públic el to que més cal: idees i passió. No hi ha en ell cap lirisme castel·là, hi ha una emoció pregonament democràtica i republicana. Entén que el republicanisme, és, en darrera, a Espanya, una escola de vibració política, d'acció transmutadora, i creu que les discussions polítiques acadèmiques no condueixen enlloc. Per això, quan ha parlat al Parlament, ho ha fet amb aquella passió acusadora que cal per a donar al Parlament el to de lluita i d'enfrontament d'idees precis i fecund.

El "leader" popular l'hem vist arreu pujat dalt d'una tribuna i dient la seva paraula càlida i vibrant. Ell ha dit ben clar el seu criteri sobre els problemes que preocupaven Espanya; ell ha fet tasca proselitista donant a entendre les possibilitats efectives d'una democràcia ben constituïda; ell ha portat la paraula nova a les contrades llunyanes, tot realitzant una tasca intervencionista i col·laboracionista—com volen els de la "Lliga Regionalista", però cercant en el poble i l'estament popular aquella adhesió sentimental per a les nostres coses, i no volent compaginar l'intervencionisme i el col·laboracionisme amb l'acció governamental.

L'organitzador ha fet un poble: Tortosa. Aneu a Tortosa, i encara està impregnat de l'esperit de cultura que li donà l'obra de Marcellí Domingo. Tortosa avui encara és un poble democràtic, amant de la tasca popular. En totes les contrades hi trobeu l'obra d'aquell home que feu escoles, biblioteques, obres, etc... I a més a més, els donà un esperit. Quan un home posseeix un camp experimental i realitza una obra eficaç, es pot ben dir d'ell que és un organitzador capacitat.

L'obra global de Marcellí Domingo, consagrada a una política essencialment parlamentària i democràtica, té un valor extraordinari que s'anirà fent gran a mida que els anys passin.

Cal dir que Marcellí Domingo ha portat l'esperit democràtic de la Catalunya vuitcentista, aquella Catalunya que sentia els batecs de la França de la revolució francesa, arreu d'Espanya i en cada lloc hi ha deixat una minoria capacitada per a comprendre els moviments sentimentals del patrilisme mediterrà.

La setmana vinent: IGNASI IGLÉSIES.

LLUM DEL MATI

Hem tornat a l'hora vella, que ben mirat és l'hora natural, l'hora veritable.

La tossuderia dels pagesos que es resisteixen al canvi d'horari quan ve l'estiu, té fins a cert punt la seva lògica. El sol de tarda no és mai tan dolç ni tan manyagaire com el sol del matí. No despertà les potències, ni desrovel·la els ideals.

Fins ara la llum, la llum de l'alba, es despertava per allà a dos quarts de set; ara s'eixorix veix una hora més aviat. Aprofitem-la aquesta hora, per a pensar; per a obrir, si és possible.

Aprofitem-la, i no precisament al llit, que al llit hi morem; i al llit no ens hi portaran mai el que volem.

DELIRI DE GRANDESES, ENCARA

L'ex-Kaiser Guillem està en tractes per adquirir una superba finca.

Noves d'Alemanya asseguren que el famós derrotat vol comprar un immens palau per anar-hi a viure ell i tota la seva família.

Un gran palau per al Kaiser?

Que li venguin el de la Societat de les Nacions.

BATRE EL RECORD

Segons ens assabenten els llibrers, l'obra que es va vendre més el jorn de la "Diada del Llibre" fou "Les Dictadures", d'En Francesc Cambó i Batlle.

Aqueix èxit, naturalment, ha fet obrir l'ull a molta gent que negocien en rams d'altres activitats.

Per això es diu que els empresaris de teatre ja festegen al "leader" lligaire perquè els escrigui un drama.

La Jordi ja li ha escrit felicitant-lo i demanant-li, de passada, un vodevil.

Dels "fins", però.

CAPGIRELL EN TOTA REGLA

Els russos volen ara retirar de les vies públiques del país llur, totes les estàtues i monuments i plaques commemoratives que havien aixecat en el termini de segles els absolutistes de l'antic règim.

Si n'hi ha moltes, com és de suposar, no se'ls en gira pas poca, de feina.

Anem a dir que serà una feina que la faran de gust.

I una feina que es fa de gust ja es pot considerar mig pagada.

PROXIMES NOCES?

Sembla que han començat ja seriosament una mena de relacions entre el Vaticà i la Duma soviètica.

Manca només saber si són relacions formals o es tracta tan sols d'un "flirt" escadusser.

Els promesos deriven d'un estament, d'una condició social tan contraposada, que tot fa creure en l'argument d'un film sensacional.

Ara, que si va de debò, per nosaltres no estiguin: Casin-se aviat, que tot vagi bé, i que sigui un noi.

ELS CAPELLANS D'"EL MATI"

Els capellans d'"El Mati" estan encantats amb les gràcies parisenses de Papitu Maria Junoy, que ja té, a hores d'ara, prop dels cinquanta anys, encara que no ho sembli.

El troben xarment, deliciós, exquisit, magnífic...

En Josep Maria Junoy està tot cofoi en el seu nou estat.

Aviat diuen que es farà digne d'una veritable conversió.

Però encara no li perdonen algunes caricatures anticlericals, de les quals en volem fer una reedició un dia d'aquests que ens vingui bé.

LA LLISTA DELS JUEUS

Estem preparant una llarga llista de polítics, escriptors, poetes, etc., que són jueus.

Mentre estàvem fent la llista, hem trobat que no hi ha cap jueu entre els nostres banquers.

Es coneix ben bé que és cert, doncs, aquella dita que diu que arreu del món els banquers són jueus, excepció feta de Catalunya, que són catalans.

LA SETMANA QUE VE PUBLICAREM...

... una sensacional enquesta titulada "Vol o no anar-hi?", en la qual responen els capítols de la política catalana.

No ho donem aquesta setmana, perquè encara ens falta la resposta d'En Cambó.

UNA FESTA DEL LLIBRE... DIVERTIDA

A un poblet català s'ha celebrat també la festa del llibre. Devia ésser una festa molt divertida. No s'hi devien vendre gairebé més que devocionaris i medalles. La Bíblia segurament devia ésser-ne exclosa per... massa primitiva... Enlloc d'honor hi devien haver els llibres de mossèn Llorenç Riber, de mossèn Junoy i de mossèn Josep Maria Capdevila.

La festa devia començar, naturalment, amb una missa, i devia acabar amb el rosari.

Es diu que hi van prendre part tots els alfabetats del poble.

ENCARA EL KAISER!

Hom diu que la família de l'ex-Kaiser està en tractes per a adquirir el magnífic palau de Hohenfeld.

El que haurien d'adquirir és una casa de salut!

UNA GUERRA DE DESGANATS

Després d'uns dies de completa calma han estat represos els combats entre russos i xinesos. Hom parla de centenars de morts.

Encara que sense ganes, sembla que la cosa s'embolica.

LA PAU?

MacDonald va arribar als Estats Units, escortat per diversos vaixells de guerra.

No troben que en una visita l'objecte de la qual és el desarmament naval, hi sobraven els vaixells de guerra?

Volen la pau i reten honors amb les coses de guerra!

Paradoxa horrible!

AVE, CESAR!

Diuen d'Itàlia que a la darrera filla de Mussolini, a penes va néixer, li van posar la camisa negra, símbol del mussolinisme.

I la primera paraula que li ensenyaran no serà papà o mamà; serà "duce". I la primera gràcia no serà, no, el ballmanetes; ans el salut a la romana.

Per alguna cosa és la filla del Cèsar!

EL SENTIT DE LA MUSICA

"La música — deia Bethoven — és una revelació més alta que tota saviesa i tota filosofia... Qui penetra el sentit de la meua música es deu alliberar de totes les misèries que arrosseguen els altres homes."

VAGA FORÇOSA

Diuen que en tot ahir no es va produir a França cap crim sensacional.

Què diable deu passar? El cas és insòlit...

Probablement deu ésser degut a que totes les dones franceses ja estan, a hores d'ara, fetes a trossos i embalades.

CONSERVADURISME

L'ex-ministre japonès de ferrocarrils, senyor Ogana, el qual és l'home de confiança del cap del partit conservador, ha estat processat sota la inculpció de corrupció.

Es natural: era un bon conservador, i va voler conservar massa. Això s'esdevé tot sovint.

La columna de la dreta

JOSEP MARIA JUNOY

AVANEM reservant-nos els "Joseps Maries", perquè a Catalunya en tenim una col·lecció més important que la de Lluís Plandiura. Comencem avui per aquest Josep Maria Junoy, tan simpàtic i elegant que de cop i volta ens va sortir perfectament convertit.

En Josep Maria Junoy ha estat un dels estetes de casa nostra. Tenia unes idees singulars i elegants. Estimava la superficialitat d'Oscar Wilde—aquella superficialitat de l'autor d'"El vano de Lady Windermere", que ell es creia que era ideologia intensa—; el dolor pagà de Verlaine, de Baudelaire, fins de Rimbaud i tot.

En Junoy escrivia ballets que han quedat inèdits, dels quals un decadentisme sensualíssim, carregat de pecat i de confort, se'n despenia. Era una vida, la seva, plena de lluna, de matinades, d'amistaments i d'anticlericalisme. Un dia d'aquests ens decidirem a reproduir aquells capellans que ell dibuixava al Papitu, perquè En Junoy ha estat redactor del Papitu, i que tenien uns clatells farcits com un pollastre de Nadal.

Aquell home suau que inicia a Josep Pla a la bona cuina enduent-se'l a sopar al Suís i l'acostuma al whisky de l'"Excelsior", ja no existeix. Ara En Junoy porta un silici i un llibre de Doctrina. Cada vegada que el veiem pel carrer, ens fa l'efecte que porta pas de processó.

La conversió d'En Josep Maria Junoy, ell mateix l'ha contada; ha vingut d'un capvespre. A l'hora del te, vaja. Sembla que des d'una muntanya, mirà l'horitzó, trobà que el sol era daurat, els núvols blancs i el cel blau, que hi havia un ambient tendre i a punt d'étre frolé... L'esperit se n'hi va anar, tingué com una lassitud de dona fadigada per l'amor, i, amb els ulls en blanc, després d'una rampa nerviosa, digué: Ja estic!

Des de llavors renegà de la seva obra passada, i amb una tossuderia extraordinària inicia les seves tasques de proselitisme catolitzant.

Un xicot tan simpàtic no podia, per més que fes, deixar d'ésser-nos sempre simpàtic. L'hem vist quan ha creat aquesta "Nova Revista", que devia ésser tan eclèctica i independent, i als pocs capítols de Puig i Ferrer, aquest hagué de suspendre la publicació de la novella, perquè hi havia un personatge enamorat d'un capellà; hem vist que ha anat dient per tot arreu que a la seva publicació hi escrivié homes de totes les tendències; però donà la casualitat que quan ho han de fer els homes d'esquerra, ho fan per temes — l'art a Xina, paisatges, descripcions literàries, etc. — que no influeixen per res en la formació espiritual d'un individu i d'un poble, però quan es tracta de la feina de proselitisme i de crítica, és a dir, la doctrina i l'essència de la publicació, és posada, política, social i filosòficament, en mans de les dretes més dretanes.

I això ja cal que ho vegin clar els homes de Catalunya.

Amb ambicions secretes, que fins ara es desconeixien, de director espiritual, volgué crear o potser funciona anònimament un "Comitè de Selecció", al qual devien dirigir-se els treballadors i les entitats comarcals per a saber com devien formar les biblioteques. D'haver dominat aquest "Comitè de Selecció", en el qual estaven en minoria les esquerres, en poc menys d'un any es quedaren els autors esquerrans sense lectors.

Josep Maria Junoy. S. J.

La setmana vinent: MANUEL DE MONTOLIU

INTENCIONS

HENRY DE MONTHERLANT ENS
DESCOBREIX

HENRY de Montherlant, que ha anat a la Seu a fer desgràcies entre les dones de mantilla, navalla a la lligacama, etc., ens diu que — les prêtes sortent de la sacristie, précédés par un suisse en robe rouge et grand col blanc, avec de longues boucles blanches naturelles. Ils causent, rient entre eux, crachent par terre... »

Nosaltres no som sospitosos. L'església no és un dels nostres llocs predilectes. Però, val a dir-ho, creiem que els clergues són més correctes del que el senyor de Montherlant es pensa, i, quan surten de la sacristia per a passar a l'església ni riuen entre ells ni escupen a terra.

També ens diu que "parfois passent des soldats. En me voyant, leur musique entonne un petit air". Això ens fa una certa gràcia. A cap català — comptant-hi el més ignorant, el més inculte — se li acudirà pensar, si va a París, que han posat per ell la torre Eiffel. Però el pobre senyor Montherlant, que és un pervers perquè es deixa rebolcar per "toros" i cupletistes barates, no és més que un ingenu. Té la petulància de la major part dels parisencs, que creuen sincerament que l'ésser parisenc és una superioritat. Però això fa dir al seu amic Puig, el "torero", que "à Barcelonne toutes les femmes sont des p...!"

I això també fa gràcia. I fa gràcia que ho digui un francès.

Jo no he de sortir en defensa de les dones de Barcelona. Ni voldria ofendre la dona francesa. Crec que, sobretot en el poble, sap ésser — com les d'altres nacionalitats —, honesta i digna. Però el senyor de Montherlant no ha d'oblidar una cosa: que del mal veneri, que avui alguns en diuen gàllic — de Gàl·lia —, ja en el segle XVI en deien el "mal francès". Ni ha d'oblidar que França és qui ha conreat amb més èxit una literatura corrupta i pútrida a base de flagellacions — el "p'tit martinet", i el cinema pornogràfic, estan a l'ordre del dia en tots els innombrables bordells de França —, amors sàfics i altres aberracions sexuals. Ni ha d'oblidar que de França, més famós que les seves Universitats i les seves Biblioteques, és el seu Montmartre, femer que infesta el món de vici i de literatura inferior.

Som nosaltres, els estrangers, qui estimem i honorem la França. La majoria dels francesos la desprestigien. A tot arreu del món — a Viena, a Berlín, a Ginebra, a Budapest, a Londres, a Milà... — l'estranger és rebut amb cortesia. A París i a les ciutats un xic importants de França, no. I és que el xovinisme imbecil de la major part dels francesos els fa creure que el món ha estat creat per a ells, que en són els amos. Per això tenen de tot, fins del seu país, una idea falsa i estrafeta. París no és, com diuen els parisencs, el cor i el cervell d'Europa. París — exaltant el seu vici, els seus cabarets, els seus music-halls, i arreconant homes de la pureza i la dignitat d'Henri Barbusse i Romain Rolland —, aviat en serà el ventrell.

A mi no em molesta que Henry de Montherlant — escriptor manifestament mediocre — ofengui les dones de Barcelona. A mi em molesta que Montherlant sigui un idiota i viatgi amb la mateixa intel·ligència que una maleta. Que és, però, com acostumen viatjar la majoria dels escriptors francesos. Per això fan un film l'acció del qual té lloc a Girona i les dones van amb mantilla, i els homes amb calañés i pan y toros. I cal recordar que Girona és a la frontera de França.

A París — la ciutat del món on abunden més les cambres meublées —, jo he vist els cafès i els carrers plens de miserables dones de lloguer; he vist com, al carrer Clichy, un home apunyegava brutalment una infel·lig davant la indiferència de tothom; he vist un bordell, freqüentat per lo milloret del país i de l'estranger, del qual en deien la Societat des Nations; he vist com els dependents de certs comerços intentaven — ho intentaven tan sols — tractar-me amb menyspreu perquè era un sale espanyol; he vist com el "chef" d'orquestra de l'hotel on vivia preguntava si jo era un gran d'Espanya: per un anell que porto, i per les pourboires que donava. Aquest fet és rigorosament autèntic, i li ha passat també a Manuel Sagrañes.

Però, a pesar de tot això, jo no he insultat els francesos ni he malparlat contra d'ells. Però és que jo sóc un viatger més respectuós, — i més correcte — que el senyor Henry de Montherlant, "torero" i escriptor mediocre.

LLUIS CAPDEVILA

EL NOU CALENDARI DELS SOVIETS

A Revolució francesa va modificar, com ara la revolució russa, el calendari. Suprimí les setmanes i les reemplaçà per dècades, canviant el nom dels mesos, sense modificar, però, llur nombre. Aquest sistema no reeixí.

La reforma dels soviets és, incontestablement, més raonable. El nou calendari rus divideix l'any en 75 setmanes de 5 dies, la qual cosa dona exactament un producte de 365 dies. Adopta una divisió purament aritmètica de l'any natural, sense els inconvenients que resulten d'adoptar la setmana bíblica de 7 dies, i el mes lunar de 30, que resulten impossibles d'acordar amb l'any solar de 365 dies.

A la Societat de Nacions s'han presentat deu projectes de reforma del calendari que pretenen tenir en compte tots els factors, tant morals com astronòmics. Perquè, el que complica realment la qüestió, són les festes, festes religioses secularment celebrades ja, moltes d'elles, en la mitologia pagana.

Però els soviets han prescindit absolutament d'aquest factor moral, suprimint totes les festes de caràcter religiós, i deixant tan sols un dia de descans — el nostre diumenge — cada cinc dies, distribuïnt, així, d'una manera regular i racional, el treball dels obrers i dels oficinistes.

De la Festa del Llibre

A Mataró hom celebrà també aquesta Festa. Per a celebrar-la millor, el Círcol Catòlic organitzà una conferència que anà a càrrec de J. M. Capdevila, un dels directors d'"El Matí".

J. M. Capdevila, en la seva conferència, atacà durament Galdós i la seva obra, identificant-se així amb aquell alcalde selvatge que condemnà a la foguera les obres de l'autor d'"El Empecinado".

Però, mireu el que són les coses! Finida la conferència — perdoneu-nos: volíem dir el sermó —, el primer que es vengué foren les obres de Galdós!

"La Veü de Catalunya" — que sempre excel·leix en tirar l'aigua al seu molí — publicà el passat dia 9, la nota següent:

"Tots els diaris barcelonins han publicat informacions de la Diada del Llibre. I els nostres llibreters han fet manifestacions.

A la pregunta: Quins llibres són els que heu venut més?, els llibreters-editors han donat uns títols. Però resulta que aquests títols coincideixen exactament amb els dels llibres editats per cada un dels llibreters-editors.

Així, la pregunta i la resposta ha de traduir-se d'aquesta manera:

Periodista: — Quins llibres són els que heu venut més?

Libreter-editor: — Els meus.
Però, en publicar, el mateix dia, aquesta altra nota, ha ensenyat l'orella, s'ha agafat els dits.

Heu-vos ací la nota:

"ELS LLIBRES CATALANS QUE S'HAN VENUT MES

Heu-vos ací la llista dels llibres catalans que més s'han venut durant la Diada del Llibre. Els donem per ordre, d'acord amb les estadístiques d'ahir i d'avui:

- I. — "Les Dictadures", de Francesc Cambó.
- II. — "Cartes meridionals", de Josep Pla.
- III. — "El cercle màgic", de J. Puig i Ferrater.
- IV. — "Cafè, copa i puro", de Josep M. de Sagarra.
- V. — "Dos dies a Sant Boi", de Domènec de Bellmunt.
- VI. — "Hostes vingueren", de J. Vallès i Pujals.
- VII. — "Les llàgrimes de Sant Llorenç", de Pere Coromines.
- VIII. — "Els polítics catalans", d'Antoni Rovira i Virgili.
- IX. — "Paisatges de la nostra història", de L. Nicolau d'Oliver.
- X. — "El món dels llibres", de Bernard Grasset.

I aquestes estadístiques se les deuen haver fet a "La Veü". Com exemple: Rovira i Virgili va vendre tants exemplars de la seva obra "Els polítics catalans" com Cambó de "Les dictadures". Si no en va vendre més. "Cafè, copa i puro", de Sagarra, i "Cartes meridionals", de Josep Pla — llibres fets de retalls, d'articles ja publicats — es vengueren poquíssim. Com poquíssim es vengué el llibre de Vallès i Pujals "Hostes vingueren". La gent està escarmentada del tristament famós "Elogi de Catalunya". I poquíssim es vengué "El món dels llibres", de Bernard Grasset.

Perquè no dir la veritat? Perquè no dir que "Les llàgrimes de Sant Llorenç" estan a punt d'esgotar-se? Perquè no dir — el poble ho va veure — que un dels llibres que s'han venut més: mil dos-cents exemplars en un sol dia — ha estat "Venus i els bàrbars", de Lluís Capdevila?

Amics: apresseu-vos a comprar aquests llibres:

"L'auca del senyor Esteve", de Santiago Rusiñol. Edició definitiva.

"La Venus i els bàrbars", de Lluís Capdevila.

"Les llàgrimes de Sant Llorenç", de Pere Coromines.

El "Quixot". Traducció catalana d'Antoni Bulbena i Tosell.

S'estan esgotant.

E. A. (Girona). — No ha arribat a mans del director l'article a que fa referència.

Pepeta del Rocal (Solsona). — Va.

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

Correu de l'Estranger

STRESEMANN

AL haver sentit pronunciar un discurs al doctor Stresemann per fer-se càrrec de les seves grans facultats, de la seva poderosa

intelligència. Recordem la seva intervenció, a Madrid, a favor de les minories. Era impossible no admirar les seves altes qualitats espirituals; era impossible no sentir vers ell una irresistible i espontània simpatia. Després d'haver-lo oït, hom podia dir: Es un home.

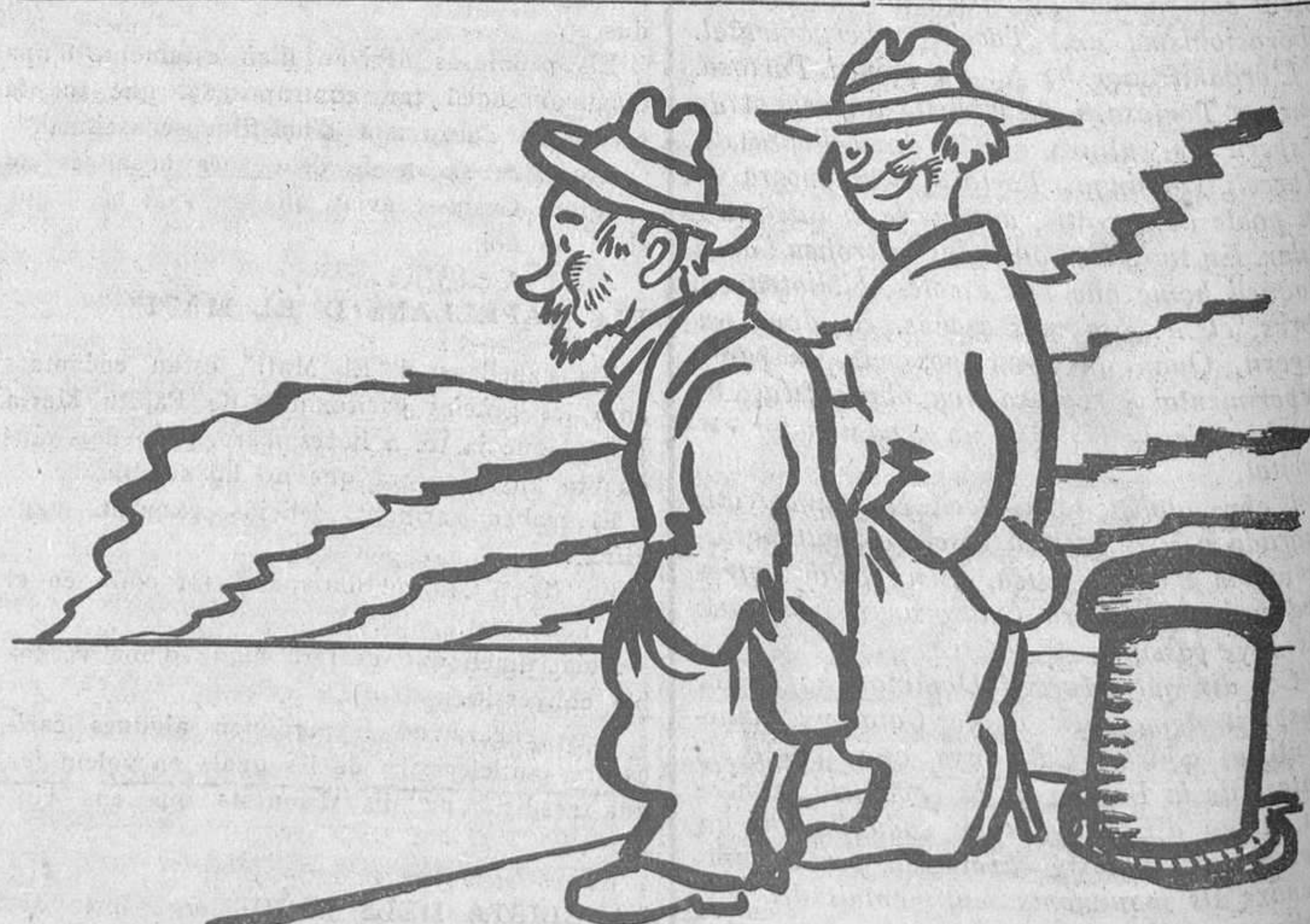
Aquest home ja no existeix. Ha desaparegut brutalment, no sota les bales dels seus adversaris — com Kurt Eisner, Erzberger, Rathenau i alguns d'altres —, ans emportat per una malaltia contra la qual es redreçava amb tot el seu coratge. El Doctor Stresemann ha mort al camp de l'honor de la pau. Aquest és el seu màxim elogi.

Es un esdeveniment que pertorbarà d'una manera extraordinària la situació internacional. Ell ha encarnat l'Alemanya demo-

cràtica, l'Alemanya dels nobles ideals contra les baixes ambicions dels reaccionaris, l'Alemanya de Locarno, de Thoiry i de Ginebra.

D'ençà que Alemanya va entrar a la Societat de Nacions, el Doctor Stresemann no ha conegut ja un moment de repòs. Els seus enemics eren irreductibles. L'acceptació del pla Young, les darreres negociacions de Ginebra sobre el desarmament, les discussions sobre l'arbitratge, tot servia de pretext als nacionalistes alemanys per renovar llurs ultratges i per intentar desfer l'admirable obra embastada pel gran estadista.

Els homes que de bona voluntat treballen per la pau necessitaven encara la seva col·laboració. Ell no oblidava mai els interessos d'Alemanya; però els seus ideals quedaven sempre per damunt dels sentiments massa exclusivistes, i sabia comprendre, sobretot, millor que els seus compatriotes més il·lustres, els deures de la solidaritat internacional.

LA MAR

—Després de dinar, que n'és de bonic, contemplar la mar! Tan llisa, tan plana...
—A vegades, però, pertorba les digestions. També té tempestes.